

**GIG
CYMRU
NHS
WALES**

Rhwydwaith Iechyd
Meddwl Amenedigol
Perinatal Mental
Health Network

Rhwydwaith Iechyd Meddwl Amenedigol Cymru

Cylchlythyr 1: Datblygiadau yn y Gwasanaeth Iechyd Meddwl Amenedigol hyd yma ers 2016

Beth sydd wedi digwydd ledled Cymru?

Yn 2016, fe wnaeth Llywodraeth Cymru ddarparu £1.5 miliwn er mwyn datblygu gwasanaethau Iechyd Meddwl Amenedigol (PNMH) cyfartal ar hyd a lled y wlad.

- fe wnaeth **6** bwrdd iechyd ddefnyddio'r arian i lywio timau a gwasanaethau arbenigol
- fe wnaeth **1** bwrdd iechyd ddatblygu dull ataliol ac ymyrraeth gynnar trwy uwchsgilio bydwragedd ac ymwelwyr iechyd ac ychwanegu nyrsys meithrin at dimau.

Sefydlwyd **Grŵp Llywio PNMH Cymru Gyfan** (AWPNMHSG), **Cymuned Ymarfer** (CoP) a Chynhadledd Flynyddol, gan ddod â chydweithwyr rhagweithiol ac angerddol at ei gilydd ledled Cymru.

Bu nifer o grwpiau gorchwyl a gorffen yn ystyried datblygu **cwricwlwm a hyfforddiant craidd, llwybrau dysgu, data a chyfleusterau cleifion mewnol mamau a babanod**.

- Yn **2016**, cynhaliodd y **Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg (CYPE)** adolygiad o wasanaethau PNMH ar hyd a lled Cymru cyn gwneud **27 o argymhellion** ym mis Hydref 2017
- **Ionawr 2018** – trafodaeth gynta'r cyfarfod llawn ar adroddiad y pwyllgor.
- **Gorffennaf 2018** - AWPNMHSG, a chydweithwyr 1000 o Ffywydau, yn llunio ac yn cytuno ar ganllawiau ar gyfer

gwasanaethau PNMH integredig yng Nghymru ([All Wales '8' Standards](#)) a chanllawiau ar ddarparu gwasanaethau iechyd meddwl amenedigol yng Nghymru.

- **Medi 2018** – Cyhoeddi [Beichiogrwydd a babis: gofal iechyd meddwl amenedigol yng Nghymru](#).
- **Hydref 2018** – Diweddariad gan Ysgrifennydd Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol y Cabinet ar argymhellion yr adroddiad.
- **Tachwedd 2018** – Y Pwyllgor yn ymgynghori â rhanddeiliaid ar ymateb Llywodraeth Cymru.
- **Ionawr 2019** - Craffu ar y Gweinidog Iechyd a Gwasanaethau Cymdeithasol ynglŷn â'r cynnydd o ran gweithredu argymhellion yr adroddiad
- **Mai 2019** – Cadeirydd y Pwyllgor Plant, Pobl Ifanc ac Addysg yn [ysgrifennu at y Gweinidog Addysg a Gwasanaethau Cymdeithasol](#) i gydnabod y cynnydd hyd yma, ond yn codi pryderon difrifol am y diffyg cynnydd parhaus o ran sefydlu'r ddarpariaeth Uned Mam a'i Baban yng Nghymru.

Mae cryn bwyslais gwleidyddol ar ddatblygu gwasanaethau PNMH ledled ein gwlad.

Lle rydyn ni arni ar hyn o bryd?

Ym mis Ionawr 2019, dechreuodd Arweinydd Clinigol PNMH ar ei swydd, gyda'r nod o:

- **Arwain** y Rhwydwaith Clinigol lechyd Meddwl Amenedigol, gan ddarparu arweiniad cenedlaethol, cydlynus ac arbenigedd er mwyn datblygu gwasanaethau a'r gweithlu iechyd meddwl amenedigol ymhellach;
- **Datblygu** safonau ansawdd, llwybrau gofal, cymwyseddau proffesiynol ac adnoddau hyfforddi;
- **Hyrwyddo** iechyd meddwl babanod cadarnhaol ac atal problemau iechyd meddwl amenedigol;
- **Datblygu** gweithlu sydd wedi cael hyfforddiant priodol;
- **Casglu a dadansoddi** data y cytunwyd arno.

Cynnydd a chasgliadau hyd yma

Yn ystod mis Ionawr a mis Mawrth 2019, cafodd Tîm Craidd Rhwydwaith PNMH gyfle i gyfarfod staff, defnyddwyr gwasanaethau, cydweithwyr y trydydd sector ac asiantaethau gwirfoddol. Cynhaliwyd tri gweithdy a nodwyd y themâu allweddol canlynol:

1. Partneriaethau
2. Perfformiad
3. Pobl
4. Llwybrau gofal

Trefniadau llywodraethu

Bydd Is-grŵp y Bwrdd Rhwydwaith PNMH a'r Grŵp Clinigol (CoP) yn cael eu cryfhau ar ôl cytuno y byddai bellach yn is-grŵp Bwrdd Iechyd Meddwl Cymru Gyfan. Dylai'r datblygiad hwn helpu i sicrhau bod y Rhwydwaith ac unrhyw ddatblygiadau perthnasol yn cael eu hintegreiddio'n llawn o fewn agenda Pob Oedran Cymru Gyfan sy'n dal i esblygu.

Y sefyllfa bresennol a'r ffordd ymlaen

Mae pob Bwrdd Iechyd wedi'u hannog i:

- Sefydlu / ailsefydlu **grwpiau llywio lleol** a nodi cynrychiolwyr i'r Grŵp Clinigol PNMH (CoP) a'r Bwrdd (is-grŵp);
- **Meincnodi** yn erbyn '[8 All Wales Standards](#)';
- Adolygu lefelau staffio'r **Tîm Arbenigol**

- **Ystyried defnyddio** Pecyn Asesu Llwybr Gofal y [Maternal Mental Health Alliance \(MMHA\)](#) er mwyn deall y sefyllfa yn yr holl feysydd gwasanaeth ar hyn o bryd;
- **Cofrestru â'r** [Perinatal Quality Network \(PQN\)](#);
- **Cynnal** dadansoddiad o anghenion hyfforddiant.

Bydd y Rhwydwaith PNMH yn:

- **Adolygu** gweledigaeth, cenhadaeth, nodau ac amcanion
- **Llywio'r** cyfeiriad ac egluro'r camau sydd angen eu cymryd.
- **Cydweithio** â rhwydweithiau eraill:
  - o CAMHS ac ED
  - o Newyddenedigol a Bydwragedd

Rhwydweithio a chysylltu

Fel rhwydwaith, rydym wedi cyfarfod cydweithwyr yn yr holl Fyrddau Iechyd sy'n cynrychioli'r meysydd bydwreigiaeth, ymwelwyr iechyd, seicoleg, seiciateg, therapi galwedigaethol a thimau arbenigol PNMH.

Rydym wedi meithrin cysylltiadau gwaith gydag asiantaethau iechyd cyhoeddus, y trydyd sector ac asiantaethau gwirfoddol fel [MIND](#), [NSPCC](#), [APP](#), [NCMH](#), [PANDAs](#) a'r [Mental Health Foundation](#). Cynigiwyd cyfle i unigolion o'r sefydliadau hynny ddod yn rhan o'n grŵp clinigol (CoP) a'n bwrdd/is-grŵp.

Rydym yn cydnabod pwysigrwydd cysylltiadau o Fôn i Fynwy ac wedi datblygu fforymâu proffesiynol ar gyfer arweinwyr timau arbenigol, bydwragedd, ymwelwyr iechyd, therapyddion galwedigaethol a seicietryddion. Fodd bynnag, rydym yn cydabnod hefyd bod cryn dipyn o waith i'w wneud.

Cyfarfodydd / Digwyddiadau

- 10 Gorffennaf – Cyfarfod y Grŵp Rhwydwaith Clinigol / CoP
- 14 Awst – Cyfarfod Arweinwyr Timau Arbenigol
- 26 Medi – Cyfarfod y Grŵp Rhwydwaith Clinigol
- 14 Hydref – Gweithdy Llwybrau Gofal
- 22 Hydref – Gweithdy Data
- 19 Tachwedd – Cyfarfod y Grŵp Rhwydwaith Clinigol / CoP
- 26 Tachwedd – Cyfarfod yr Is-grŵp Iechyd Meddwl Amenedigol (is-grŵp)
- 29/30 Ionawr – Hyfforddiant Arweinwyr Tîm

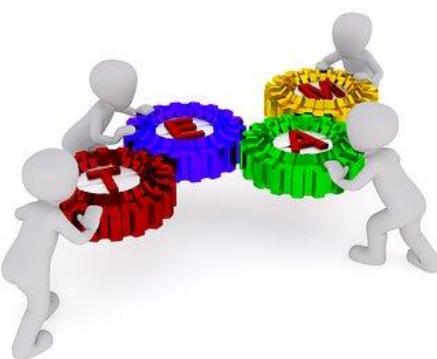

Hyfforddi staff

Ym mis Mehefin, cynhaliwyd digwyddiad deuddydd yn cynnig hyfforddiant i Seicietryddion yn ymdrin â meysydd fel risgiau, cynllunio cyn-eni, beichiogi, diogelu a namau personoliaeth.

Rydym wedu trefnu sesiwn hyfforddiant bwrpasol gyda'r Tavistock and Portman NHS Trust ar gyfer Arweinwyr Timau Iechyd Meddwl Amenendigol (cymunedol a chleifion mewnol) holl fyrddau iechyd Cymru ym mis Ionawr 2020.

Rydym yn ystyried cynnig hyfforddiant i grwpiau staff a meysydd eraill hefyd.

Cwrdd â'r tîm

Hoffem gael eich barn ar y cylchlythyr a'r rhaglen. Mae croeso i chi gysylltu â ni trwy e-bostio PNMH.Network@wales.nhs.uk neu'n uniongyrchol:

Sharon Fernandez: Arweinydd Clinigol
Cenedlaethol PNMH
Sharon.Fernandez@wales.nhs.uk

Ian Hutchinson: Uwchreolwr Prosiect
Ian.Hutchinson@wales.nhs.uk

Bronni Preston-Williams: Swyddog Cymorth Rhaglen Bronni.Preston-Williams@wales.nhs.uk

Cydweithrediad Iechyd GIG, Llawr 1af, Tŷ'r Afon, Ynys Bridge Court, Gwaelod-y-garth, CF15 9SS.

Gwybodaeth a dolenni defnyddiol

Rydym wrthi'n datblygu gwefan lle byddwch yn gallu mewngofnodi a chael gwybodaeth a dogfennau. Yn y cyfamser, dyma restr o ddolenni a deunyddiau darllen defnyddiol i chi:

[NICE 2018](#)

[PQN CCQI](#)

[Maternal Mental Health Alliance](#)

[Midwifery](#)

[General Practitioners](#)

[Obstetrics & Gynaecology](#)

[Canllawiau Matrics Cymru ar gyfer darparu Therapi Seicolegol sy'n seiliedig ar dystiolaeth yng Nghymru](#)

[Cynllun Bwydo ar y Fron 2019-2024](#)

[CAKE Hub Support](#)

[Reading Well Books on Prescription](#)